

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “27” 08. 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вступ до спеціальності
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс/семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські/практичні заняття – 10/8 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
Мета та цілі курсу (сформувати готовність студентів до оволодіння професійними компетенціями і ролями соціального педагога; ознайомити із змістом соціально-педагогічної діяльності, шляхами та способами її опанування; допомогти усвідомити суть майбутньої професії; звірити з її вимогами свої плани, упевнитись у правильності та доцільності вибору).	
Інтегральна компетентність – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі соціальної роботи в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності (ЗК): ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії базових понять соціально-педагогічної діяльності. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК-15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного). СК 3. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб. СК 13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.	
Програмні результати навчання РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв’язки між соціальними подіями та явищами. РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв’язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід. РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.	

PH 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

3. Структура курсу

№	Тема	Орієнтовний зміст теми	Завдання
1	Наукова організація праці студента	<i>Наукова організація праці студента та її основні складові</i> <i>Ключові форми організації навчання.</i> <i>Основні якості студента.</i> <i>Особливості науково-дослідницької роботи студента у ВНЗ.</i> <i>Основні етапи роботи над першоджерелами та їх конспектування.</i> <i>Науково-дослідницька діяльність студентів: написання рефератів, курсових, дипломних та магістерських робіт.</i> <i>Планування студентом самостійної навчальної діяльності.</i> <i>Студентський путівник – дорожня карта професійного становлення в ПНУ.</i>	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Тести, запитання, реферати
2	Засади нормативно-правової бази соціальної роботи	<i>Нормативно-правові джерела соціальної роботи.</i> <i>Взаємообумовленість української та міжнародної нормативно-правової бази в соціальній сфері.</i> <i>Захист прав дитини і дитинства.</i>	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Тести, запитання, реферати
3	Мета і завдання соціальні педагогіки	<i>Предмет соціальної педагогіки.</i> <i>Мета, завдання і функції соціальної педагогіки.</i> <i>Взаємозв'язки соціальної педагогіки з іншими соціально-гуманітарними дисциплінами.</i> <i>Соціальна педагогіка як наука і вид практичної діяльності.</i> <i>Сутність соціальної педагогіки, її об'єкт і предмет.</i> <i>Принципи соціально-педагогічної діяльності.</i> <i>Актуальність розвитку соціальної роботи в Україні.</i>	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Тести, запитання, завдання
4	Модель професіограми спеціаліста із соціально-педагогічної роботи	<i>Професія «соціальний педагог»: історичний екскурс.</i> <i>Соціальна робота і соціальна педагогіка в Україні.</i> <i>Професійний портрет соціального педагога.</i> <i>Призначення спеціалістів із соціальної педагогіки.</i> <i>Зміст підготовки соціального педагога у ЗВО.</i> <i>Кваліфікаційна характеристика спеціаліста.</i>	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Тести, запитання, завдання, реферати
5	Етичні вимоги до особистості соціального педагога	<i>Фахові цінності в соціально-педагогічній роботі.</i> <i>Професійні межі соціальних педагогів.</i> <i>Етичні стандарти соціально-педагогічної роботи в Україні.</i> <i>Особистісно-моральні якості соціального</i>	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Тести,

		<i>педагога. Етичні обов'язки соціального педагога стосовно клієнтів.</i>	запитання, завдання, реферати
6	Ознайомлення з діяльністю бібліотеки Прикарпатського нац. у-ту ім. В. Стефаника	Розуміти зміст та специфіку роботи бібліотеки, знати її структуру, вміти отримувати необхідну інформацію про наукові та освітні джерела з електронних і паперових каталогів.	Запитання, завдання
7	Ознайомлення з досвідом роботи міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	Розуміти суть і структуру міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, значення його для функціонування суспільства, напрями його діяльності.	Написання есе
8	Особливості соціальної роботи центру соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Дивосвіт»	Розуміти суть і структуру центру соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Дивосвіт», значення його для осіб з особливими потребами, напрями його діяльності.	Написання есе
9	Ознайомлення з діяльністю недержавною інституцією БХФ «Солідарність»	Розуміти суть і структуру недержавних інституцій, значення їх для різних груп клієнтів.	Написання есе

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське/практичне заняття	45
Самостійна робота	5
Контрольна робота	20
Підсумковий контроль	30
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарські/практичні заняття	5	5		5		5		5		5		5		5	5			45
Самостійна робота													5					25
Контрольна робота									1								10	20
Підсумковий контроль																	30	30
Всього за	5	5		5		5		5	1	5		5	5	5	5	10	30	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю. Підсумкову оцінку за семінарські/практичні заняття вираховуються за формулою сер. арифметичне від загальної суми оцінок множиться на ваговий коефіцієнт 9. Максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 45 балів.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення

Мультимедіа, лабораторії,
комп'ютери та інше

Література:

1. Богданова І.М. Соціальна педагогіка. Навчальний посібник . Харків: Бурун Книга, 2011. 160 с.
2. Все про соціальну роботу : [навч. енциклопед. Словник-довідник / за наук. ред. В. М. Пічі.] Вид. 2-ге, виправлене, перероблене та доповненне. Львів : «Новий Світ – 2000», 2016. 616 с.
3. Вступ до спеціальності : методичні рекомендації / [автор-упорядник Зозуляк-Случик Роксоліана Василівна]. Івано-Франківськ : НАІР, 2021. 145 с.
4. Вступ до спеціальності «Соціальна робота» в схемах і таблицях : навч. посіб.[для студ. вищ. навч. закл.] / Світлана Сергіївна Заєць. Умань, 2016. 58 с.
5. Вступ до спеціальності: соціальна робота. Модуль 2 : навч.посіб. / Тимошенко Н. Є. К. : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. 264 с.
6. Зозуляк-Случик Р. В., Ковбас Б. І. Етика соціально-педагогічної діяльності : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. 218 с.
7. Зозуляк-Случик Р. Рівень сформованості комунікативних якостей студентів спеціальності «Соціальна педагогіка». Педагогіка вищої школи: досвід і тенденції розвитку. Тези доповідей Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції (17. 18 березня 2016 р.). Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2016. С. 83–85.
8. . Roksoliana Zozuliak-Sluchyk Professional and ethical competence of a social workers, as a factor of people e's socialization who are in difficult life situations. // V Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu *Konteksty efektywności...* Idea społeczeństwa dla wszystkich. Współczesne obszary wykluczenia i wsparcia na wybranych etapach życia człowieka 29 – 30 maja 2017.
9. Зозуляк-Случик Р. Підготовка майбутніх соціальних працівників в умовах вищого навчального закладу: етичний аспект. Сучасна наука і освіта: нові реалії і наукові рішення : збірник мат. Міжнародної науково-практичної конференції на базі Варненського у-ту менеджменту (Болгарія, 1 липня – 13 липня 2017 р.). Україна–Болгарія–Польща–Канада–Румунія, 2017. С. 108–112.
10. Зозуляк-Случик Р. Основні моральні категорії соціальної роботи. Теоретичні, методичні і практичні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи : тези доповідей II Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції. Івано-Франківськ : НАІР, 2017. С. 10–13.
11. Зозуляк-Случик Р. Компетентнісний підхід у процесі формування професійної етики майбутніх соціальних працівників в умовах модернізації вищої освіти. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки). 2017. № 8 (313) листопад. Ч. 1. С.73–80.
12. Зозуляк-Случик Р. Фахове становлення майбутніх соціальних працівників у етичному контексті. Соціальна робота і проблеми міграційних процесів у глобалізованому світі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Чернівці, 3-4 травня 2018 р.). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. С. 78–81.
13. Зозуляк-Случик Р. Суб'єкт–суб'єктна взаємодія в навчально-виховному процесі університету як педагогічна умова формування професійної етики майбутніх соціальних працівників. Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали одинадцятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 травня 2018 р.) / гол. ред. В .В. Корнєшук. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2018. С. 224–226.
14. Зозуляк-Случик Р. Особливості сучасної професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної роботи в університетах. Актуальні проблеми технології і професійної освіти. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 22–23 квітня 2018 р. Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка, 2018. С. 38–40.

- 15 . Roksoliana Zozuliak-Sluchyk Moral categories in the work of social works. Yearbook of Varna university of management. 2018. Volume XI. P. 293–298.
16. Зозуляк-Случик Р. Професійне становлення майбутніх соціальних працівників в університетах: етичний аспект. Науковий вісник Ізмаїльського дер. гуманіст. у-ту. : зб. наук. пр. Сер. Педагогічні науки. – Ізмаїл, 2019. – Вип. 42. – С. 87–94. (Index Copernicus).
17. Зозуляк-Случик Р., Палій Б. Особливості формування комунікативних якостей соціального працівника. Теоретичні, методичні та практичні проблеми соціальної роботи : тези доповідей IV всеукр. з міжнар. участю наук.-практ. конф., м. Івано-Франківськ, 19 квітня 2019 р. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. С. 227–230.
18. Зозуляк-Случик Р. Формування професійної компетентності майбутніх соціальних працівників у закладах вищої освіти. Надання соціальних послуг в умовах децентралізації: проблеми та перспективи : Матеріали доповідей та повідомлень Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 25 вересня 2020) / За ред. О. Бартош, С. Литвинової, та ін. Ужгород : Фоп Роман О.І., 2020. 37–40.
19. Зозуляк-Случик Р., Трінчук М. Соціально-педагогічна сутність феномену “професійна самореалізація”. *Теоретичні, методичні та практичні проблеми соціальної роботи* : тези доповідей V Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції, 24 квітня 2020 р. Івано-Франківськ : НАІР, 2020.
20. Зозуляк-Случик Р. Гуманістична спрямованість професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери. Добробут здобувачів освіти та учителів у сучасних умовах освітнього простору та соціуму: матеріали міжвуз. (заочн.) наук.-практ. конфер. 26 лют. 2021р. Хмельницький, 2021. С. 51–55.
21. Зозуляк-Случик Р. Формування професійно важливих рис як основа компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2021. Вип. 2 (37), Част. 1, С.. (Категорія Б)
22. Зозуляк-Случик Р. Творчість як основа професійного становлення майбутніх фахівців соціальної роботи. Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності : Матеріали доповідей та повідомлень IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 15–16 квіт. 2021 р. Тернопіль, 2021. С. 183–186.
23. Міщик Л. І. Вступ до спеціальності «Соціальна педагогіка» : навч. посібник / автори-укладачі Л. І. Міщик, О.П. Демченко ; за заг. ред. Л.І. Міщик. К. : Видавничий Дім «Слово», 2017. 328 с.
24. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / за заг. ред.. проф. І.Д. Звереві. К.: Центр учбової літератури, 2008. 336 с.

Інтернет-джерела

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: zakon.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України :<http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>.
3. Офіційний сайт Кабінету міністрів України : <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України :<http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>.
4. Офіційний сайт Мережі аналітичних центрів України : <http://www.intellect.org.ua/>.
5. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 231
6. Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/231-sotsialna-robota-bakalavr.pdf>
7. Професійний стандарт «Соціальний працівник» (Проект). Міністерство соціальної політики України. URL:https://www.msp.gov.ua/files/project_normativnyh_documentov/p-sp.doc
8. Професійний стандарт «Соціальний працівник» (допоміжний персонал). Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства України (від 18.06.2020р. №1149). URL:
9. <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=b29adbb8-9119-433ebcf6-c0cecc2bc738>
10. c0cecc2bc738
11. Професійний стандарт «Соціальний робітник». Наказ Міністерства соціальної політики України (від 15.08.2019р. №1243). URL:<https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=8cc080eb-ab16-4c4ea7f8-30048eecd6>
12. Спільнота активних освітян: vseosvita.ua

13. «Студентський путівник – дорожня карта професійного становлення в ПНУ»
https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-25.10.pdf

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор
Контактна інформація викладача	+3800508157946 roksoliana.zozuliak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Неприпустимі плагіат та списування. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку. Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи. Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом

	ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час занять	На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку. Діяти відповідно до Положення мпро організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf
Додаткові бали	2 бали – сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до 5 балів самостійної роботи. Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf »
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf Рекомендовані платформи: українська освітня платформа Prometheus; безкоштовна освітня платформа Khan Academy; українська студія онлайн-освіти EdEra; онлайн-платформа Coursera.

Викладач

Р. В. Зозуляк-Слущик